

**FACTORII DE INFLUENȚĂ AI
CREȘTERII ECONOMICE LA NIVELUL
ROMÂNIEI**

Irina Elena VOICA (CHIRTOC),
Universitatea „Constantin Brâncuși” din Târgu
Jiu

Rezumat

Istoria dezvoltării economice mondiale demonstrează că, în toate timpurile, bunăstarea unui popor a fost dată de nivelul produsului intern brut, ce reprezintă „valoarea brută a producției finale de bunuri și servicii produse în cursul unei perioade de timp de către agenții economici ce își desfășoară activitatea în interiorul granițelor naționale”. Procesul de creștere economică este unul complex de sporire a rezultatelor din economia națională, pe baza combinării și folosirii factorilor de producție direcți: forța de muncă, capitalul fix și consumurile de mijloace circulante materiale.

Creșterea economică este dorită în orice țară deoarece ea dă posibilitatea populației să consume mai multe bunuri și servicii și totodată contribuie la asigurarea unei cantități mai mari de bunuri și servicii sociale, cum ar fi sănătate, educație etc., ducând astfel la îmbunătățirea reală a standardelor de viață.

Cuvinte cheie: creșterea economică, forța de muncă, populație,

Istoria dezvoltării economice mondiale demonstrează că, în toate timpurile, bunăstarea unui popor a fost dată de nivelul produsului intern brut, ce reprezintă valoarea brută a producției finale de bunuri și servicii produse în cursul unei perioade de timp de către agenții economici ce își desfășoară activitatea în interiorul granițelor naționale. Procesul de creștere economică este unul complex de sporire a rezultatelor din economia națională, pe baza combinării și folosirii factorilor de producție direcți: forța de muncă, capitalul fix și consumurile de mijloace circulante materiale.

Creșterea economică este dorită în orice țară deoarece ea dă posibilitatea populației să consume mai multe bunuri și servicii și totodată

**THE FACTORS THAT INFLUENCE
ROMANIA’S ECONOMICAL GROWTH**

Irina Elena VOICA (CHIRTOC),
„Constantin Brâncuși” University of Târgu Jiu

Abstract

The history of the world’s economical development demonstrate that, in all times, the welfare of an nation was generated by the gross internal product’s level, which represents “the gross value of the final production of goods and services produced, in a specific period of time, by the economical agents which activates between the national borders”. The economical grow process is a complex process of increasing the national economy results, based on the combination and the using of the production direct factors: the work force, the fix capital and the consumption of floating material goods.

The economical grow is desirable in any country because it gives to population the possibility to consume more goods and services and in the same time it contribute to the insurance of a big quantity of goods and social services, like health, education etc., generating in this way a real grow of the life quality.

Key words: the economical grow, labor, population,

History of world economic development shows that in all times, the welfare of people was given by the gross domestic product, representing gross value of production of final goods and services produced during a period of time by companies that are working in national boundaries. The economic growth process is complex in order to enhance the results of the national economy, based on the combination and use of the direct factors of production: labor, fixed capital and consumption of circulating materials.

Economic growth is desirable in any country because it enables people to consume more goods and services and also contribute to ensuring greater quantities of goods and social

contribuie la asigurarea unei cantități mai mari de bunuri și servicii sociale, cum ar fi sănătatea, educația, ducând astfel la îmbunătățirea reală a standardelor de viață.

În literatura economică atât națională cât și internațională există numeroase abordări în ceea ce privește clasificarea și ordonarea factorilor de creștere economică. Acestea au fost elaborate atât în funcție de posibilitățile de cuantificare a contribuției directe și indirecte, în funcție de ordinea priorităților de acțiune prin politica economică, dar și pe baza apariției lor în problematica dinamicii economice.

Ilie Niță considera că, după modul de implicare în procesul creșterii economice avem:

► *factori direcți*, în care se include factorul uman (resursele de muncă), factorul material (resursele materiale și echipamentele de producție acumulate) și factorul informațional-tehnologic;

► *factori indirecti*: rata investițiilor de cercetare-dezvoltare, politica financiar-monetară, bugetară și fiscală a statului, capacitatea de absorbție a pieței interne, politica ecologică, schimburile internaționale etc.

Fenomenul creșterii economice a fost analizat și de alți economiști ce au ajuns la concluzia că locomotiva creșterii economice "se sprijină pe patru roți indiferent cât de bogată sau săracă este o țară"¹.

Aceste roți sau factori ai creșterii economice sunt: resursele umane (oferta de muncă, disciplina, educația, motivația), resursele naturale (pământul, mineralele, combustibilii, calitatea mediului), formarea capitalului (utilaje, fabrici, șosele), tehnologia (știința, ingineria, managementul, spiritul întreprinzător).

În literatura de specialitate, creșterii economice i se acordă o atenție deosebită, deoarece bunăstarea generală a societății depinde de nivelul acesteia. Unul dintre argumentele cele mai invocate și totodată disputate, pe care teoriile creșterii și dezvoltării economice le așează la baza recentelor modele ale politicilor de gestiune a piețelor muncii și educației, îl reprezintă investițiile în formarea capitalului uman – parte componentă a avuției

services such as health, education, thus leading to improving real standards of living.

In the economic literature both national and international there are numerous approaches regarding classifying and ordering factors of economic growth. These were prepared both in terms of the possibilities of quantifying the direct and indirect contribution, according to the order of priorities for action through economic policy, but on the basis of their appearance in the economic dynamics.

Ilie Nita is considering that, after the manner of involvement in the process of economic growth we have:

► *direct factors*, which include the human factor (labor resources), factor material (material resources and manufacturing equipment accrued) and information-technology factor.

► *indirect factors*: the investment research and development ratio, financial-monetary, budgetary and tax policy of state, the absorption capacity of the internal market, environmental policy, international trade, etc..

The phenomenon of economic growth has been analyzed and other economists have concluded that the locomotive of economic growth "assists on four wheels no matter how rich or poor is a country"².

These wheels or economic growth factors are: human resources (work offer, discipline, education, and motivation), natural resources (land, minerals, fuel, and environmental quality), capital formation (machinery, factories, and roads), technology (science, engineering, management, entrepreneurship).

In literature, to economic growth is given particular attention, because the general welfare of society depends on its level. One of the arguments put forward and also disputed, which the theory of growth and economic development place down to the recent models of policy management of work and education markets is investment in human capital formation - part of the national welfare.

I appreciate that labor factor represents the most important element of economic

naționale.

Consider că factorul muncă reprezintă elementul cel mai important al creșterii economice, iar în economia mondială orice alți factori ce participă la procesul de producție – bunuri, materii prime, materiale sau însăși tehnologia – pot fi cumpărate sau împrumutate. Un stat poate să cumpere echipamente de telecomunicații, calculatoare și alte echipamente din cele mai moderne, însă aceste bunuri de investiții pot fi utilizate și întreținute eficient numai de către lucrători calificați și bine pregătiți.

În procesul creșterii economice factorul uman intervine prin sporirea volumului muncii prestate la nivel macroeconomic, precum și a calității acesteia, exprimată sintetic prin productivitatea muncii.

Ocuparea populației active disponibile are un rol important în acțiunea pe care o exercită factorul uman în procesul creșterii economice. Deși creșterea cererii de muncă se asociază cu creșterea economică, printre specialiști există o multitudine de opinii în ceea ce privește natura și sensul acestei dependențe. Cu toate că din punct de vedere teoretic sporirea ratei ocupării prin crearea de noi locuri de muncă, favorizează creșterea economică, există opinii conform cărora extinderea ocupării este o consecință, și nu o premisă, a procesului creșterii economice și se datorează efectului de antrenare pe care sporirea Produsului Național Brut ar avea-o asupra investițiilor.

Dacă investițiile făcute în resursele materiale au ca rezultat formarea și dezvoltarea capitalului fizic (tehnic), investițiile realizate în educarea, creșterea și pregătirea profesională a resurselor umane generează capital uman. Acesta este reprezentat de cunoștințele profesionale, deprinderile, abilitățile, disciplina și de sănătatea care pot conduce orice persoană la sporirea capacității sale creatoare și, implicit, a veniturilor previzionate a se obține în viitor, fie ca o capacitate a oamenilor de a produce în mod eficient bunuri și servicii.

O problemă controversată a investiției în capitalul uman și în educație o reprezintă

growth, and in world economy any other factors which participate in the production process - goods, raw materials or the technology itself - may be purchased or borrowed. A state may buy telecommunication equipments, computers and other equipment most modern, but these capital goods can be effectively used and maintained only by qualified and well prepared workers.

In the economic growth process the human factor intervenes by increasing the volume of work at the macroeconomic level and quality of its synthetic expressed by labor productivity.

Employment available active population has an important role in the action that exercises the human factor in economic growth. Although increasing demand for labor is associated with economic growth, among the specialists there is a lot of views regarding the nature and meaning of this dependency. Although from the theoretical rate increase employment by creating new jobs, promotes economic growth, there are views according to which the extension of employment is a consequence and not a prerequisite of the process of economic growth and is due to the training effect that increasing gross national product would have on investments.

If investment in material resources have as results the formation and development of physical capital (technical), investments in education, increased training and human resources generate human capital. This is the professional knowledge, abilities, skills, discipline and health that can lead anyone to enhance its creative capacity and, implicitly, forecasted revenue to achieve in the future, either as a human capacity to produce efficiently goods and services.

A controversial issue of investment in human capital and education is multiplying in time of costs of training and education. Analytical studies that have been made in various economic areas have shown that applying the method of input-output, increasing the cost of working factor to entry is not in a position to lead a similar increase in the value

multiplicarea în timp a costurilor instruirii și educației. Studiile analitice care au fost realizate în diferite spații economice au arătat faptul că aplicând metoda intrări-ieșiri, creșterea costurilor factorului muncă la intrare nu este în măsură să antreneze o creștere similară a valorii la ieșire sau o schimbare a compoziției structurale a acesteia, care să justifice efortul investițional sporit.

Investiția în capitalul uman, respectiv în educație, instrucție și sănătate, vizează formarea și pregătirea profesional-științifică a resurselor umane disponibile, dar și adaptarea resurselor umane la schimbările structurale ale economiei impuse de progresul tehnico-științific, pe criterii de eficiență.

Cel de-al doilea factor tradițional al creșterii economice sunt resursele naturale. În această categorie intră: terenul arabil, zăcămintele de petrol și gaze naturale, pădurile, apa și resursele minerale. Importanța resurselor naturale se desprinde și din faptul că o serie de state bogate în zăcămintele de petrol, cum ar fi Arabia Saudită, au reușit să obțină venituri destul de mari numai din rezervele proprii de petrol. Tot ca exemplu poate fi dat și micul Hong Kong, țară bogată în resurse, ce a înregistrat un volum al comerțului internațional ridicat.

Formarea de capital, cel de-al treilea factor al creșterii economice, constă în proiecte de mare amploare (construcția de șosele, canale de irigații și căi navigabile sau măsuri ce sunt luate în domeniul ocrotirii sănătății) care trebuie realizate pentru ca activitatea economică cât și cea comercială să se poată desfășura.

Pe lângă cei trei factori analizați anterior, creșterea economică este influențată și de un al patrulea factor: tehnologia. Creșterea economică nu este un simplu proces repetitiv de adăugare de noi fabrici și lucrători asemănători celor deja existenți, ci un șir nesfârșit de invenții și salturi tehnice care au dus la o îmbunătățire a posibilităților de producție. Cele mai semnificative progrese tehnologice se înregistrează în domeniul electronicii și calculatoarelor. În cea mai mare

of output or a structural change in the composition of it which justify increased investment effort.

Investment in human capital, in education, training and health, aimed the training and professional scientific preparation of human resources available, but also human resources adaptation to structural changes of the economy imposed by the scientific and technical progress, based on efficiency criterion.

The second factor of traditional economic growth is the natural resources. This category includes: arable land, deposits of oil and natural gas, forests, water and mineral resources. The importance of natural resources fall from that a number of countries rich in oil deposits, such as Saudi Arabia, managed to get quite high income only from own reserves of oil. As an example that can be noticed is the small Hong Kong, a country rich in resources, which registered a volume of international commerce level.

The capital Formation, the third factor of economic growth, consists of large-scale projects (construction of roads, irrigation channels and waterways or measures which are taken in health care) to be made in order to economic activity and trade to be carried out.

In addition to the three factors above review, economic growth is influenced by a fourth factor: technology. Economic growth is not a simple repetitive process of adding new factories and employees similar to those already existing, but an infinite number of inventions and technical leaps that have led to improvement the possibilities of production areas. The most significant technology progress is recorded in electronics and computers. For the most part, technology is progressing almost unnoticed, improvements are in the process of production contributing a crucial role in improving the quality or increasing the volume production. Precisely because of this fact, economists have been concerned in particular how to encourage technical progress

Each factor of economic growth is approached under three-dimensional

parte, tehnologiile progresaază aproape neobservabil, îmbunătățirile ce apar în procesul de producție contribuind în mod hotărâtor la îmbunătățirea calității sau la creșterea volumului producției. Tocmai datorită acestui fapt, economiștii s-au preocupat în mod deosebit cum poate fi încurajat progresul tehnic.

Fiecare factor al creșterii economice se abordează sub aspect tridimensional, respectiv cantitativ, calitativ și structural.

În concluzie factorii cantitativi și calitativi ce pot acționa asupra creșterii economice la nivelul unei țări sunt grupați astfel:

- forța de muncă și nivelul de educație și instruire a acesteia;
- investițiile în capitalul fizic;
- dezvoltarea științei și schimbările tehnologice;
- resursele materiale și modul de valorificare al acestora în procesul de producție;
- structura activităților de producție și a sistemului economic.

Rezultatele activității la nivel macroeconomic, concretizate în bunuri materiale și servicii, reflectă nivelul, structura, dinamica și performanțele economiei.

Cei mai utilizați indicatori ce reflectă rezultatele obținute la nivel macroeconomic sunt: produsul global brut (*PGB*), produsul intern brut (*PIB*), produsul intern net (*PIN*), produsul național brut (*PNB*), produsul național net (*PNN*) și venitul național (*VN*).

La nivelul țării noastre principalul indicator de măsurare a creșterii economice este PIB-ul și conform datelor preluate de la Comisia de Prognoză acesta a înregistrat evoluțiile prezentate în Tab.nr.1 în perioada 2003-2007.

Tab.nr.1. Principalii indicatori macroeconomici (2003-2007)

	2003	2004	2005	2006	2007
Produsul intern brut (PIB) mld.	197,6	246,4	288,2	344,5	404,7
din care:					
- industrie	49,5	62,0	71	83,6	95
- agricultură, silvicultură,	22,8	31,5	24,3	26,9	26,9

-miliarde lei-

appearance, respectively quantitatively, qualitatively and structurally.

In conclusion, the quantitative and qualitative factors that may act on economic growth at the level of one country are grouped as follows:

- labor force and level of education and training of it;
- investments in physical capital;
- development of science and technological changes;
- material resources and how to exploit them in the production process;
- the structure of production and economic system;

Results of the macroeconomic level activity, resulting in material goods and services, reflect the structure, dynamics and performance of the economy.

The most used indicators that reflect the results obtained at the macroeconomic level are: global gross product (GGB), gross domestic product (GDP), net domestic product (NDP), gross national product (GNP), net national product (NNP) and national income (NI).

At the level of our country the main indicator for measuring economic growth is GDP, and according to data collected from the Commission for Prognosis it has made the developments presented in Tab.no.1 during 2003-2007.

Tabel.no.1. Main macroeconomy indicators (2003-2007)

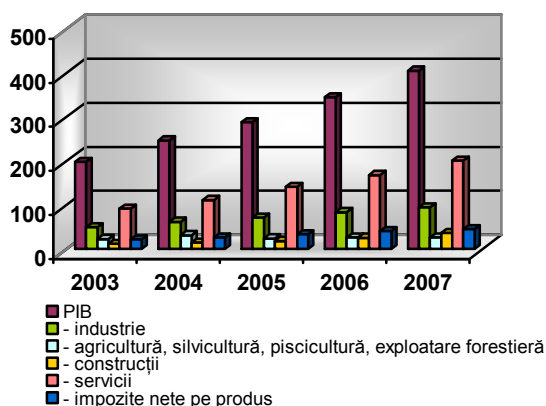
	2003	2004	2005	2006	2007
Gross domestic product (GDP) billions.	197,6	246,4	288,2	344,5	404,7
consisting of:					
- industry	49,5	62,0	71	83,6	95
- agriculture, forestry, fisheries, forestry exploiting	22,8	31,5	24,3	26,9	26,9
- constructions	11,5	14,8	18,5	25,6	36,9
- services	91,6	111,4	140,7	168	200,9
- net taxes on products	22,2	26,8	33,7	40,4	45,1
<i>Final consumption</i>	169,2	213,7	252,3	294,8	342,8
<i>Gross capital</i>	43,2	55	65,3	91,3	119,8

-billions ron-

piscicultură, exploatare forestieră					
- construcții	11,5	14,8	18,5	25,6	36,9
- servicii	91,6	111,4	140,7	168	200,9
- impozite nete pe produs	22,2	26,8	33,7	40,4	45,1
Consumul final	169,2	213,7	252,3	294,8	342,8
Formarea brută de capital	43,2	55	65,3	91,3	119,8
Export net	-14,8	-22,3	-29,4	-41,5	-57,8

Sursa: Comisia Națională de Prognost

În Graf.nr.1. se observă o creștere a produsului intern brut ceea ce implică și o creștere economică determinată în principal de servicii și industrie și într-o mai mică măsură de restul elementelor componente. Se observă o păstrare a proporțiilor între factorii ce determină PIB-ul României în ultimii 5 ani. În influența serviciilor asupra PIB-ului se observă un trend crescător, aceasta evoluând de la un procent de 46 % în 2003 și ajungând la 50 % în 2007. Următorul element important în evoluția indicatorului macroeconomic îl constituie industria, ca și proporție aceasta a înregistrat un trend descrescător ajungând de la 25 % în 2003 la 23 % în 2007. Deși cu un impact mult mai mic în creșterea PIB-ului, construcțiile își păstrează un procent de 6 % - 7 % cu o ușoară creștere (9 %) în anul 2007. Agricultură, silvicultură, piscicultură, exploatare forestieră variază între 12 % în 2003 și 7 % în 2007, iar impozitele nete pe produs își păstrează procentul de 11 % - 12 % pe parcursul celor 5 ani (Graf.nr.2.).

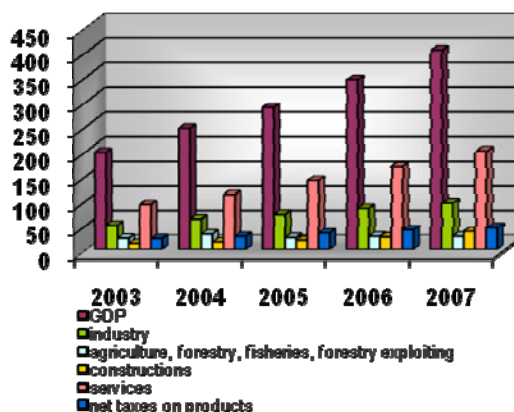

Graf.nr.1. Factorii de creștere ai PIB pe categorii de resurse

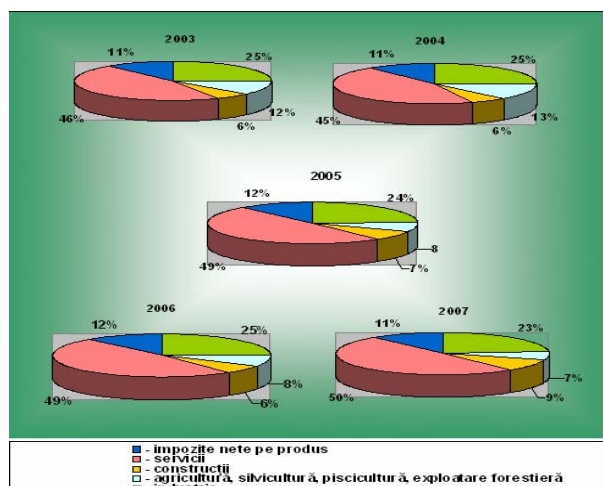
formation					
Net exports	-14,8	-22,3	-29,4	-41,5	-57,8

Source: National Commission for Prognosis

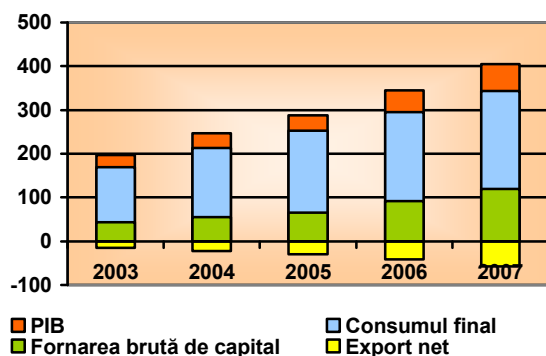
In Graphic.no.1. It is observed an increase in the gross domestic product which implies economic growth caused mainly by services and industry and to a lesser extent by the rest of the component elements. Is a preservation of proportions between the factors that determine Romania's GDP in the last 5 years. In influence on services in GDP is observed an ascending trend, it rising at a rate of 46% in 2003 and reaching 50% in 2007. The next important element in the evolution of macroeconomic indicator is the industry, as it ratio registered a downward trend reaching from 25% in 2003 to 23% in 2007. Although with a much smaller influence on GDP growth, construction retains a percentage of 6% - 7% with a slight increase (9%) in 2007. Agriculture, forestry, fisheries, forestry range from 12% in 2003 and 7% in 2007, and net taxes on the product retains the percentage of 11% - 12% during the 5 years (Graphic.no.2.).

Graphic.no.1. Growth of GDP by resources

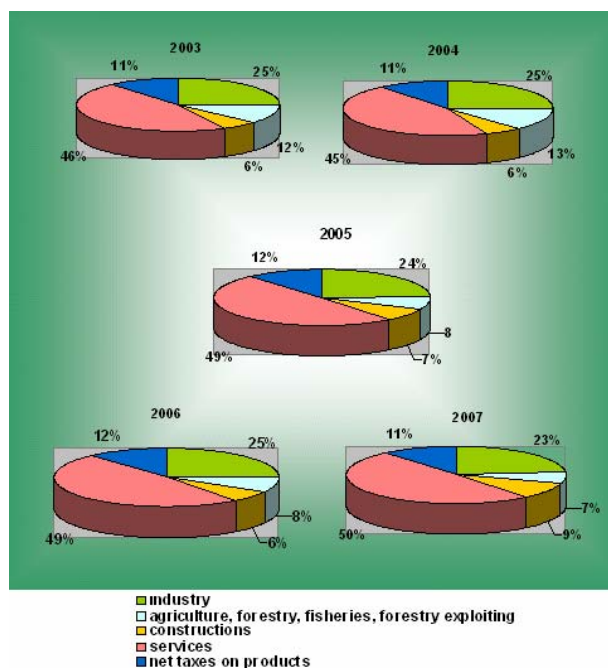
Dacă analizăm produsul intern brut în funcție de principalele categorii de utilizatori (Graf.nr.3.), se observă aceeași creștere economică pe parcursul celor 5 ani. Ponderea cea mai însemnată având-o consumul final și într-o măsură mai mică formarea de capital. În ceea ce privește exportul net (exporturi - importuri) se observă influența negativă a acestora în PIB, datorită faptului că în ultima perioadă în țara noastră, volumul exporturilor a scăzut foarte mult în comparație cu importurile.

Graf.nr.3. Factorii de creștere ai PIB pe categorii de utilizatori

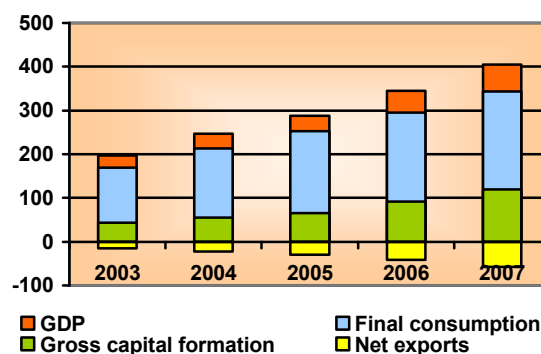
Bibliografie

1. Abraham Frois, Gilbert, Economia politica, Editura Humanitas, București, 1994;
2. Băcescu Marius, Băcescu-Cărbunaru Angelica, “Macroeconomie și politici macroeconomice”, Editura All 1998;

Graphic.no.2. The percentage factors influence the total GDP

If you look at gross domestic product according to main categories of users (Graphic.no.3.), it observed the same economic growth during the 5 years. Share the most significant being a final and to a lesser extent the formation of capital. With regard to net exports (exports - imports) is evidence of their negative influence on GDP, because the last time in our country, the volume of exports has decreased greatly in comparison with imports.

Graphic.no.3. Growth of GDP by users

3. Horja Gavril, Rolul capitalului uman in creșterea economica in Economistul nr. 593-594 (1619-1620) din 04.05.2000;
4. Iordache, Stelian; Lazar Costinel (coordonatori), Curs de economie politica, Editura Economica, București, 1999;
5. Samuelsson Paul A., Northous William D., “Economie politică”, Editura Teora, ediție tradusa 2000;
6. *** Comisia Națională de Prognoză, www.cnp.ro

Bibliography:

1. Abraham Frois, Gilbert, Economic Policy, Humanitas Publishing House, Bucharest, 1994;
2. Băcescu Marius, Băcescu-Cărbunaru Angela, "Macroeconomic and macroeconomic policies" All Publishing House 1998;
3. Horja Gabriel, “The role of human capital in economic growth” in Economist No. 593-594 (1619-1620) of 04.05.2000;
4. Iordache, Stelian; Lazar Costinel (leaders), The Economy Policy Course, Economic Publishing House, Bucharest, 1999;
5. Paul A. Samuelson, William D. Northous, "Political Economy", Teora Publishing House, translated edition 2000;
6. *** National Commission for Prognosis, www.cnp.ro

¹ Paul A. Samuelson, William D. Northous, “Economie politică”, Editura Teora, ediție tradusa 2000